

HET PERSPECTIEF VAN DE INWONERS OP TOERISME IN FRYSLÂN

CIJFERS / MENSEN / INZICHT

// INWONERSPERSPECTIEF TOERISME

In deze publicatie staat het inwonersperspectief op toerisme in Fryslân centraal. Het aantal overnachtingen in Fryslân is sterk gegroeid in de afgelopen jaren. Aan de ene kant levert dat kansen op, zoals meer werkgelegenheid, een sterkere regionale economie, meer levendigheid en het in stand houden van voorzieningen. Aan de andere kant kan toerisme ook zorgen voor overlast. Een leefomgeving en de inwoners van een gebied moeten het aantal toeristen wel aan kunnen. Wat vinden inwoners van Fryslân van toerisme in hun provincie ten opzichte van vier jaar geleden? Heeft het meer voor- of nadelen? Tot welke kansen leidt het? En in hoeverre zorgt het voor overlast? Kortom, welke invloed heeft toerisme op de brede welvaart in Fryslân?

Alle cijfers uit deze publicatie kunt u digitaal vinden in de [Gastvrijheidsmonitor Fryslân](#).

OVER PANEL FRYSLÂN

Panel Fryslân bestaat uit ruim 7.000 inwoners van Fryslân die zesmaal per jaar een online vragenlijst ontvangen over verschillende maatschappelijke thema's die spelen in de provincie. Werving vindt uitsluitend plaats via een aselecte steekproef en op basis van persoonlijke uitnodiging. Er wordt een weging toegepast om te corrigeren voor ondervertegenwoordigde groepen. Panel Fryslân is daarmee representatief voor de Friese bevolking van 18 jaar en ouder. Een uitgebreide onderzoeksverantwoording van Panel Fryslân is via deze [link](#) te vinden.

Vragenlijst:	Vrije tijd
Moment van afname:	April 2023
Aantal respondenten:	2552

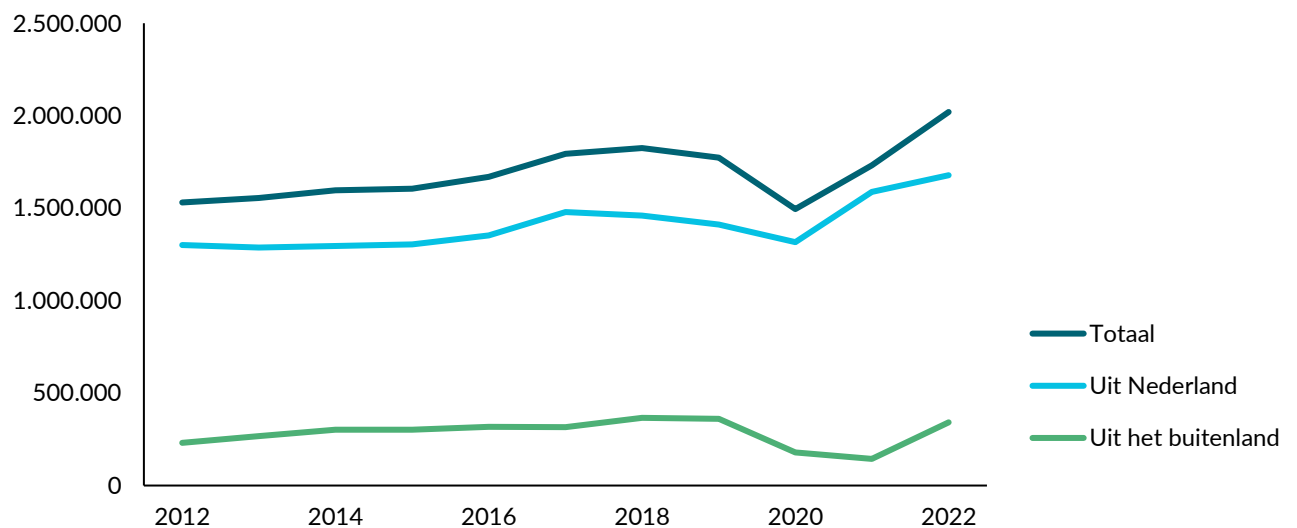

Toerisme in Fryslân stijgt

Het aantal toeristen in Fryslân is in tien jaar tijd met 32 procent gestegen. In 2022 overnachtten ruim twee miljoen gasten in Fryslân. In 2012 was dat nog ruim 1,5 miljoen. Het daadwerkelijke aantal gasten is hoger, want het aantal gasten op boten en accommodaties met minder dan vijf slaapplaatsen is onbekend.

In 2020 daalde het aantal toeristen door de coronacrisis. Sinds 2021 is vooral het aantal gasten uit Nederland sterk toegenomen.

Aantal gasten in logiesaccommodaties in Fryslân, 2012-2022

Bron: CBS, 2022

*Bezoekers die één of meer nachten achtereen verblijven in een logiesaccommodatie (hotel, motel, pension, appartement met hoteldienstverlening, jeugdaccommodatie of bed & breakfast, kampeerterreinen, huisjesterreinen en groepsaccommodaties).

Toerisme heeft meer voordelen dan nadelen

Ruim de helft (57%) van de inwoners in Fryslân vindt dat toerisme alles bij elkaar genomen meer voordelen heeft dan nadelen. Dit percentage is licht gestegen (+2%) ten opzichte van vier jaar geleden. Dertig procent vindt dat de voor- en nadelen in balans zijn en zes procent vindt dat het meer nadelen heeft. Tussen regio's in Fryslân bestaan wel verschillen. Zo zijn er in Noordwest Fryslân (66%), Leeuwarden (61%) en Zuidwest Fryslân (59%) in verhouding meer mensen die vinden dat toerisme meer voordelen heeft dan in Zuidoost Fryslân (51%).

TOERISME IN FRYSLÂN HEEFT:

Meer voordelen	57%
Voor- en nadelen zijn in balans	30%
Meer nadelen	6%
Weet ik niet	8%

Bron: Panel Fryslân (Planbureau Fryslân), 2023

AANTAL TOERISTEN IN FRYSLÂN	2019	2023
(Veel) te veel	6%	9%
Niet te weinig/niet te veel	58%	60%
(Veel) te weinig	22%	12%
Weet ik niet	14%	18%

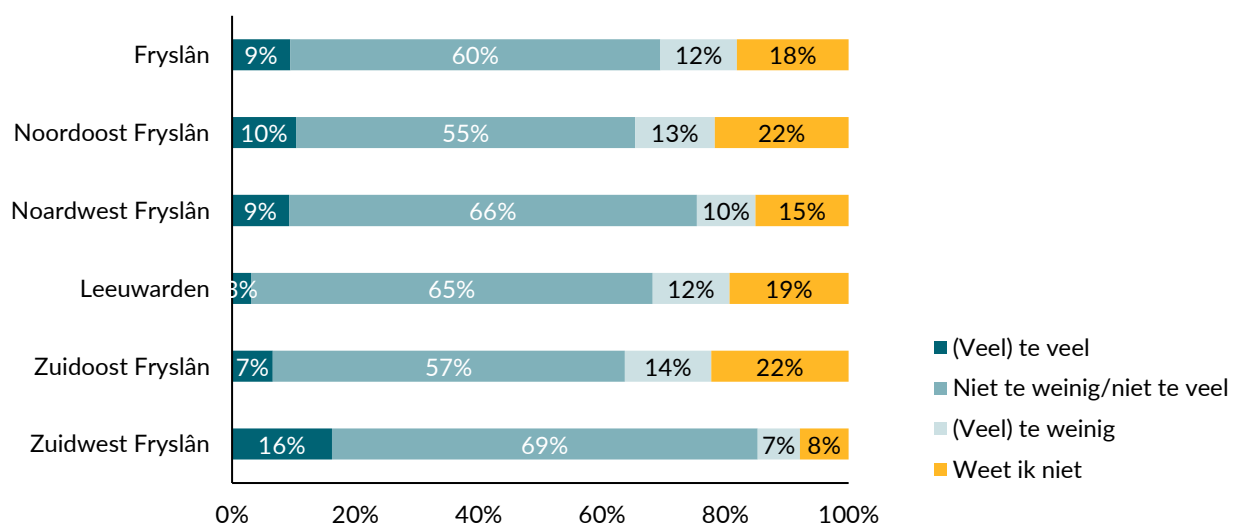
Bron: Panel Fryslân (Planbureau Fryslân)

Inwoners positief over aantal toeristen in Fryslân, maar toerismedruk op provincie neemt toe

Inwoners van Fryslân zijn over het algemeen positief over het aantal toeristen dat de provincie bezoekt. De meerderheid (60%) vindt dat het aantal toeristen in balans is.

Een analyse van cijfers door de tijd, laat echter wel zien dat de toerismedruk op de provincie toeneemt. Het aandeel inwoners dat vindt dat er te veel toeristen naar Fryslân komen is gestegen van zes naar negen procent sinds 2019. Daarnaast is het percentage inwoners dat van mening is dat er te weinig toeristen de provincie bezoeken gedaald van 22 naar 12 procent. Vooral in regio Zuidwest Fryslân (16%) vinden relatief veel inwoners dat er te veel toeristen zijn. Tegelijkertijd vindt 69 procent van de inwoners in deze regio dat het aantal toeristen in balans is. Dat aandeel is hoger dan in andere regio's in Fryslân. De regio Zuidwest Fryslân is populair onder toeristen vanwege het grote watersportaanbod en de ligging van zeven van de elf Friese steden. Opvallend is dat in Leeuwarden slechts drie procent van de inwoners ervaart dat er te veel toeristen zijn.

Aandeel inwoners met een mening over het aantal toeristen dat naar Fryslân komt, 2023*

Bron: Panel Fryslân (Planbureau Fryslân)

*De Friese Waddeneilanden is een regio waar veel toeristen komen. Helaas is het aantal panelleden vanuit deze regio te klein om hier goede uitspraken over te kunnen doen. Daarom zijn deze resultaten voor de Waddenregio achterwege gelaten.

Minder ervaren voordelen van toerisme

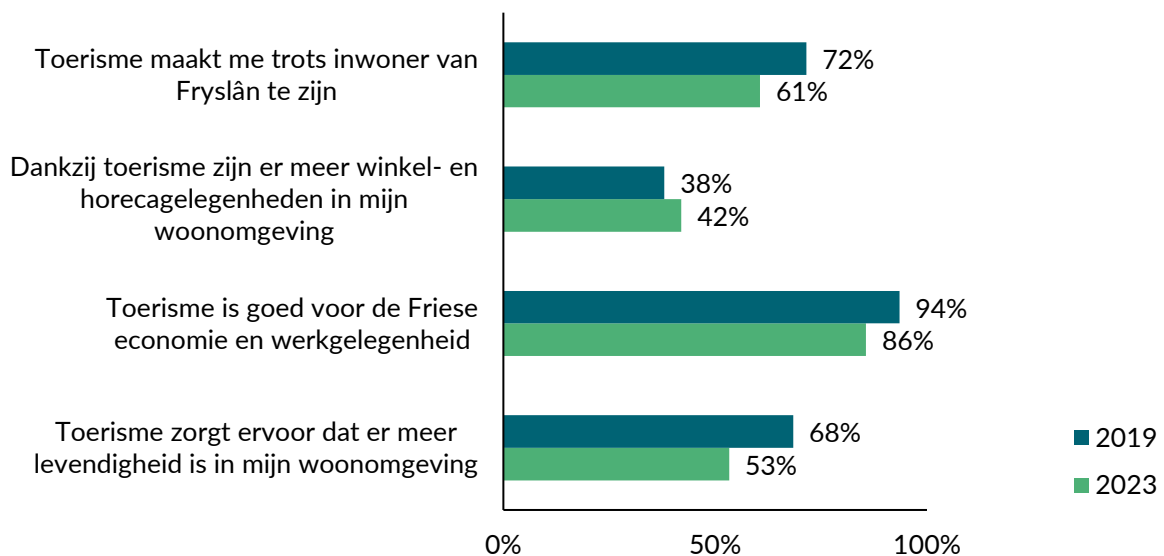
Iets meer dan de helft (53%) van de inwoners van Fryslân vindt dat toerisme zorgt voor meer levendigheid in hun woonomgeving. In 2019 was dat nog 68 procent. In Leeuwarden (57%) en Zuidwest Fryslân is dat aandeel hoger dan in andere regio's (64%).

Ook is het percentage inwoners dat van mening is dat toerisme hen trots maakt om inwoner van Fryslân te zijn, afgenomen van 72 procent naar 61 procent.

De meeste inwoners (86%) vinden dat toerisme goed is voor de Friese economie en werkgelegenheid. Dit aandeel is echter ook licht gedaald (-8%). Alleen het percentage dat het eens is met de stelling dat er dankzij toerisme meer winkel- en horecagelegenheden in hun woonomgeving zijn, is in de afgelopen vier jaar licht gestegen van 38 naar 42 procent.

Er is nog geen verklaring gevonden voor het afnemende percentage inwoners dat voordelen ervaart van toerisme.

Aandeel inwoners dat het (helemaal) eens is met stellingen over toerisme, 2019 en 2023

Bron: Panel Fryslân (Planbureau Fryslân)

TOERISME IN FRYSLÂN:	2019	2023
Beschadigt natuurgebieden in de provincie	19%	22%
Gaat ten koste van de rust en ruimte in de provincie	25%	20%
Zorgt voor overlast in mijn woonomgeving	15%	15%
Vermindert de leefbaarheid van mijn woonomgeving	9%	7%

Ervaren nadelen van toerisme dalen of blijven stabiel

Zeven procent van de inwoners van Fryslân is van mening dat de leefbaarheid van hun woonomgeving verminderd is door toerisme. Dat aandeel is licht gedaald (-2%) ten opzichte van vier jaar geleden. Het aandeel inwoners (15%) dat veel overlast ervaart van toeristen in hun woonomgeving is hetzelfde gebleven ten opzichte van 2019. In regio Zuidwest Fryslân is dat percentage gedaald van 27 naar 21 procent.

Ongeveer een vijfde van de inwoners is het eens met de stelling dat toerisme leidt tot beschadigingen aan natuurgebieden en dat het ten koste gaat van de rust en ruimte in de provincie.

CONCLUSIE

Inwoners van Fryslân staan over het algemeen positief tegenover toerisme. Zo vindt de meerderheid dat het aantal toeristen dat de provincie bezoekt in balans is en dat toerisme meer voordelen dan nadelen heeft. Het lijkt een positief effect te hebben op de brede welvaart in Fryslân. Met het toenemend aantal toeristen stijgt echter ook de druk op de provincie. Zo is het aandeel inwoners dat vindt dat er te veel toeristen naar Fryslân komen, licht gestegen ten opzichte van 2019. Ook zijn er regionale verschillen. Vooral in Zuidwest Fryslân en de Friese Waddeneilanden is de druk groter dan in andere regio's van Fryslân. Dit lijkt op dit moment niet tot grote problemen te leiden. De ervaren overlast van toeristen in Fryslân is hetzelfde gebleven en in Zuidwest Fryslân zelfs gedaald. Wel is het met het toenemend aantal toeristen van belang om rekening te houden met de spreiding van toeristen over de provincie en de seizoenen. Natuur, rust en ruimte worden belangrijk bevonden door veel inwoners in Fryslân. Dat perspectief moet niet uit het oog verloren worden. Tegelijkertijd biedt toerisme ook kansen om de brede welvaart te bevorderen, zoals het in stand houden van voorzieningen en een sterkere regionale economie. Om de invloed van toerisme op de brede welvaart in Fryslân te blijven monitoren, wordt het inwonersperspectief op toerisme elke twee jaar opnieuw gemeten.

Planbureau Fryslân
Doelestraat 8a
8911 DX Leeuwarden
(058) 234 85 00
info@planbureau Fryslan.nl
www.planbureau Fryslan.nl

COLOFON

'Toerisme in Fryslân' is een uitgave van Planbureau Fryslân in samenwerking met Gastvrij Fryslân, september 2023.

Auteurs

Sibilla Hoekstra
Chaim la Roi

Eindredactie

Stephanie Brands

Met medewerking van

Ytje Poelstra
Bernard Boorsma